સુપ્રભાતમ્

સુરેશ પ્રા. ભટ્ટ

ફોન : ૨૩૨૨૬૨૫૧

નિયમો ભંગ કરી પોતાને શું સમજતા હશે?
પંચને દંગ કરી પોતાને શું સમજતા હશે?
સમાજ તંગ કરી પોતાને શું સમજતા હશે?
અધર્મ જંગ કરી પોતાને શું સમજતા હશે?
(આચાર સંહિતા ભંગની ફરિયાદો)

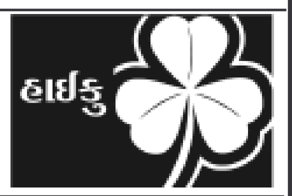

પહેલાં મૌની -
હવે બહુ બોલકા!?
ડ્રાઉંના રાજા..
(દેડકાં નું દુખ)

કલ્પિત પોલ
ખરીદેલા ઢોલની -
ખૂલશે પોલ..
(કાલે ગણતરી..)

ચિંતન

વૃક્ષ ક્ષીણફલં ત્યજન્તિ વિહગાઃ શુષ્કં સરઃ સારસાઃ । નિર્દ્રવ્યં પુરૂષં ત્યજન્તિ ગણિકાઃ ભ્રષ્ટં નૃપં મંત્રિણઃ । પુષ્પં પર્યુષિતં ત્યજન્તિ મધુપાઃ દગ્ધં વનાન્તં મૃગાઃ સર્વ કાર્યવશાત જનો અભિરતે તત્ કસ્ય કો વલ્લભઃ ॥

ફળ વગરના વૃક્ષોનો પંખીઓ પણ ત્યાગ કરે છે, અને સૂકાઇ ગએલાં સરોવરનો સારસ પંખી ત્યાગ કરી દે છે. વેશ્યા પણ જયારે પુરૂષ નિર્ધન થઇ જાય ત્યારે તેને અપમાનિત કરી કાઢી મૂકે- તેનો ત્યાગ કરે છે, રાજા-પ્રધાન પણ જયારે પદભ્રષ્ટ થઇ જાય કોઇ અપરાધ કે ખાયકી કૌભાંડમાં ફસાઇ જાય ત્યારે તેના મંત્રી-સચિવો પણ તેનો ત્યાગ કરી પોતાની જાતનો બચાવ કરે છે. ભ્રષ્ટ રાજાનો ત્યાગ કરે છે. ભ્રમર પણ રસ-ગંધ વિનાના ફૂલો પાસે ફરકતા નથી. અને જે વનમાં હરણાં આનંદે આશ્રય લેતા હતાં એ વનમાં વડવાનલ લાગતાં હરણાં પણ એ વનનો ત્યાગ કરે છે. આ સમાજ સંસારમાં બધાં એકમેકને પોતાના કોઇને કોઇ સ્વાર્થ માટે જ પ્રેમ કરે છે અન્યથા અહીં કોણ-કોને પ્રિય છે?

સ્વાર્થના સગાં છે સૌ કોઇ આ સંસારમાં,
સ્વાર્થ સર્યા પછી દિસે માખી કંસારમાં...
સ્વાર્થ પૂર્ણ થયા પછી કોઇને - કોઇમાં રસ-કસ દેખાતો નથી.

સુવિચાર

- જેની જીભ મીઠી એની ઘેર ઘેર ચીઠ્ઠી, જેની જીભ વેરી એનો આખો મલક વેરી **- જનકલ્યાણ**
- સરસ જીંદગી એ છે કે જેમાં જ્ઞાનનું માર્ગદર્શન હોય અને પ્રેમની પ્રેરણા હોય **- એસ. ભટ્ટાચાર્ય**
- એક પળની જીંદગીમાં, મેં જીવી લીધું ઘણું, જેના પૂરા થવાની શર્ત નો'તી, સાકાર થયું એ શમણું **- એસ.એમ.એસ.**
- જયાં નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવે છે, ત્યાંથી જ ક્રુરતાની શરૂઆત થાય છે **- કાન્તિ ભટ્ટ**
- જેના માટે એક પૈસાનું પણ ખર્ચ નથી.. એ માટે પ્રેમાળ, સત્ય અને મધુર શબ્દો બોલો **- જ્ઞાનસૂત્ર**
- આ પૃથ્વી પર બાળક અને ગાંડો બે જ જણ પરમ સુખી છે, તમારું લક્ષ્ય સિદ્ધ કરવા ગાંડા બનો અને પછી તમારી પાસે જે કંઇ છે તે માણવા બાળક બનજો **- મુનિ ચંદ્રવિજયજી**
- જે માણસ મનને પોતાની હથેળીમાં રાખી શકે છે તે હથેળીમાં આખી દુનિયાની દોલત સમાયેલી છે **- વિચારસૂત્ર**

(સંકલન : દીપક વી. આસરા)

બોધ કથા

ઘણીવાર સંતાનોની પ્રગતિ-રિદ્ધિ-સિદ્ધિમાં પિતૃઓના સત્કાર્યો અને અંતરના આશીર્વાદ પણ કામ કરી જતા હોય છે.

અભિનેતા અમિતાભ બચ્ચનની ઉન્નતિ અને પ્રગતિ પાછળનું કારણ અમિતાભ આવું જ કંઇક માને છે. એ લખે છે કે -

મારા પિતા હરિવંશરાય બચ્ચન (સુપ્રસિદ્ધ કાવ્યગ્રંથ 'મધુસાલા' ના કવિ) ને તા. ૧૦ ઓકટોબર ૧૯૪૨ રાત્રે સ્વપ્ન આવ્યું કે તેમના પિતા રામચરિતનો પાઠ કરે છે અને ભગવાન વિષ્ણુ, મનુને વચન આપે છે કે 'મારા જેવો તો હું કયાંથી શોધું - પણ હું જ તારે ત્યાં જન્મ લઇને આવીશ' અને બીજી સવારે એટલે કે ૧૧-૧૦-૧૯૪૨ના રોજ તેજી બચ્ચને બાળક અમિતાભને જન્મ આપ્યો. હરિવંશરાયે આ પ્રસંગ પર કાવ્ય પણ લખ્યું.

એકવાર હરિવંશરાય અલ્હાબાદની સૈનિક સ્કૂલમાં અંગ્રેજી સાહિત્યના પ્રોફેસર તરીકે નોકરી કરતા હતા. પુત્ર અમિતાભ અચાનક ગંભીર રીતે બિમાર પડ્યો. પિતૃહૃદય કવિને હુમાયુનો પ્રસંદ યાદ આવ્યો - કે સાચા હૃદયથી કરેલી બંદગી ઇશ્વર સાંભળે છે જરૂર...

અને રડતા હૃદયે પ્રાર્થના કરી જો પુત્ર સાજો થઇ જશે તો હું જિંદગીભર દારૂ નહીં પીઉં! અમિતાભ સાજા થઇ ગયા. અને હરિવંશરાયે જિંદગીભર દારૂનો સ્પર્શ પણ ન કર્યો.

Email - sureshchandrabhatt18@gmail.com

નહીં જન્મેલી પુત્રીનો - માને પત્ર

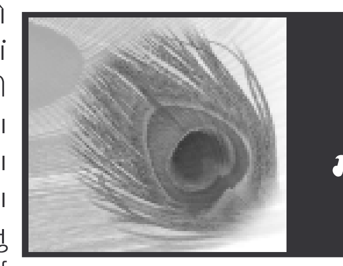

મોર પીંછના રંગ

- ડૉ. કનૈયાલાલ ભટ્ટ

પ્રિય મમ્મી...!

તને 'મા કહેવાનું સદ્ભાગ્ય મને ન સાંપડ્યું નહિતર તારા ગર્ભમાં જ મેં 'મા' શબ્દ શીખી લીધો હતો. તારા ચહેરાની પણ કલ્પના મેં કરી રાખી હતી અને તું મને જ્યારે તારા ખોળામાં લેત ત્યારે હું પણ તારી આંખોમાં મારો ચહેરો જોઈ લેત. પરંતુ હવે...!'

મમ્મી...! જ્યારે પહેલી વખત તને અને પપ્પાને જાણ થઈ કે તારા પેટમાં 'ગર્ભ' રહ્યો છે ત્યારે તમે બંને સંસારના સૌથી સુખી દંપતિ હતા હવે તમારે ઘેર પારણું બંધાશેની કલ્પનાથી તમે ઉભરાઈ જતાં હતાં. હું મારા અણુ-અણુથી તમારા આનંદની અનુભૂતિ કરતી હતી. તારી આંખોના સપનામાં ખિલતા-ઉછળતા એક બાળક તરીકે હું મને કલ્પીને આનંદ વિભોર થઈ જતી હતી. પપ્પા દરરોજ તારી માટે (મારી માટે) ફ્રૂટ્સ લાવતા તું સવારે સફરજન સુધારીને ખાતી અને રસ છેક મારા ગર્ભ સુધી પહોંચતો એ તું પણ અનુભવતી. પછી ઉપર દૂધ, કાજુ, દ્રાક્ષ, બદામ... સાચું મને થતું કે તું તો નસીબદાર છું કે મારા પપ્પા જેવા તને પતિ મળ્યા. પરંતુ હુંય મારી જાતને નસીબદાર સમજતી કે મને તારા જેવી મમ્મી મળી અને પપ્પા જેવા પપ્પા મળ્યા. મમ્મી મને યાદ છે એક દિવસ તું એક સાથે બે પગથિયાં ઉતરી જતાં સહેજ લથડી ગઈ હતી તો પપ્પાએ કેટલા પ્રેમથી તારા પેટ પર હાથ ફેરવ્યો હતો. પપ્પાનો એ સ્પર્શ મેં પણ અનુભવ્યો હતો મમ્મી.

અને એક દિવસ અચાનક તું ને પપ્પા હોસ્પિટલ ગયા ત્યાં તને એક બેડ પર સુવડાવી તારા પેટ પર ચીકણું પ્રવાહી નાખી તેની ઉપર નાનું મશીન મુકાયું... અને મમ્મી... હું ચીસ પાડી ઊઠી હતી. તારા પેટ ઉપર ફરતા એ સાવ નાના મશીનમાંથી છુટતા ઈલેક્ટ્રોનિક કિરણો મારા અણુ-અણુમાં મને દઝાડતા હતા. હું અંદરથી ચીસો પાડતી હતી. એવી વીજળીના ધારદાર કિરણો આંખ પર, માથા પર મને દઝાડતાં રહ્યાં, ડંખતાં રહ્યાં, હું તરફડતી રહી... તરફડતી રહી, મારી ચીસ કોઈએ ન સાંભળી... બહાર કોમ્પ્યુટરના સ્ક્રીન ઉપર મારી છાપ, મારું ચિત્ર તું અને પપ્પા જોતા રહ્યા... પણ મમ્મી. મારા રુંવે રુંવે ભોંકાતા કિરણોની વેદના મારી આંખોમાંથી નીકળતા આંસુ અને મારી ચીસો તને કોમ્પ્યુટરમાં કેમ ન દેખાઈ ? મને કોઈ આંચકી ન લે એટલે મેં તારી નશ પણ પકડી રાખી હતી પરંતુ થોડી વારે જ્યારે તને ડોક્ટરે કહ્યું કે 'દીકરી' છે ત્યારે તું અને પપ્પા... સાવ અવાચક, મૌન થઈ ગયેલા. સાચું કહું મમ્મી, તમારું મૌન મને અકળાવતું હતું. હું ન સમજી શકી તમારું મૌન. એ સમયે તમારો આનંદ ઉત્સાહ ક્યાં ચાલ્યો ગયો હતો ? તમારા બંનેના ચહેરા ઉપર ચિંતા અને દુઃખની છાયા ઘેરાવા લાગી હતી. ઘેર જઈને મમ્મી, તું આખી રાત રડી હતી પણ તારી આંખોમાંથી નીકળતાં આંસુઓ મારા હૃદયમાંથી નીકળતાં હતાં. મારાં રૂંવે રૂંવેથી વહેતાં હતાં. કેમકે તારે 'દીકરો' જોઈતો હતો અને હું હતી 'દીકરી', એ રાત્રે તું જમી નહોતી. તેથી મને પણ કશુંય પોષણ મળ્યું નહોતું. હું આખી રાત ભૂખમાં તરફડતી રહી. મને એમ હતું કે સવારે તો તું સફરજન ખાઈશ, દૂધ પીશ તથા કાજુ, દ્રાક્ષ, બદામ ખાઈશ... તો મને પુરતું પોષણ મળી જશે પરંતુ તે સવારે પણ નાસ્તો નહોતો કર્યો અને બપોર સુધીમાં તો તું મક્કમ થઈ ગઈ હતી. પપ્પા પણ મક્કમ હતા. મને ગર્ભમાં જ મારી નાખવાના તારા વિચારથી જ મારું હૃદય કંપવા લાગ્યું હતું, કેમકે તારા મગજના-હૃદયના બધાય તંતુઓ મારા હૃદય-મગજ સાથે પણ જોડાયેલા હતા અને બીજા દિવસની સાંજ... હેં મમ્મી, તું મારા મૃત્યુની કલ્પના કેમ કરી શકી ? તે એવું કેમ ન વિચાર્યું કે ડોક્ટરના ધારદાર હથિયારો મારા કોમળ અંગ ઉપર ફરશે ત્યારે મને કેવી વેદના થશે ? તું તો દવા ખાઈને બેહોશ થઈ ગઈ હતી, પરંતુ મારા અંગે અંગ કપાતા ગયા, તારું આખું ઉદર અને મારી આસપાસનું બ્રહ્માંડ લાલ-લાલ રક્તથી છલકાઈ ગયું હતું. ફૂલથી યે કોમળ મારા હાથ, પગ, ગળું, ગાલ, હોઠ... આ બધું ધીમે ધીમે કપાતું ગયું, હે મમ્મી, તને એકપણ વખત એમ ન થયું કે મારી દીકરીને બચાવી લઉં. તું કેમ આટલી બધી નિષ્ઠુર બની શકી ? મારે તો તારા હાથમાં, તારા ખોળામાં રમવું હતું મારા કોમળ પગની પગલીઓથી તારા ઘરના ફળિયાને લીલુંછમ્મ બનાવી દેવું હતું મમ્મી સાચું કહું, તારા કંઠમાંથી નીકળતાં હાલરડાંના સૂર સાંભળીને મને સુઈ જવાની ઈચ્છા થતી હતી પરંતુ તે તો મને તારા ઉદરમાં જ મૃત્યુના સૂર સંભળાવી ચીર નિંદ્રામાં સુવડાવી દીધી, દર્દનાશક ચીસોની વચ્ચે રક્તના દરિયામાં ડુબાડી દીધી.

હે મમ્મી, મને થાય છે કે ઈશ્વરે મને દીકરો બનાવ્યો હોત તો કદાચ હું આજે જીવિત હોત, પરંતુ તારે બદનસીબ દીકરી નહોતી જોઈતી પારકી થાપણ કે સાપનો ભારો નહોતો ઉંચકવો, તારે જોઈતો હતો એક સહારો, તારી વૃદ્ધાવસ્થાનો આશરો જે તને સાચવે અને પપ્પાને જોઈતો હતો એમની મિલકતનો વારસદાર... પેઢીનો રક્ષક... વંશને આગળ વધારનાર વંશવારસ. સાચું મમ્મી...! તમારે સંતાન નહોતું જોઈતું... તમારે તો માત્ર દીકરો, પુત્ર જોઈતો હતો. હે મમ્મી તને તારી છાતીના ધાવણનું પણ મૂલ્ય ન સમજાયું? હવે તારી છાતીમાં ઉભરાતા ધાવણને તું શું જવાબ દઈશ? હવે તારી છાતીમાંથી ધાવણ નહીં પણ મારા આંસુઓ નીકળશે અને તને પૂછશે કે મારો શું વાંક હતો ? પણ મમ્મી ત્યારે તું રડતી નહીં કેમકે હવે હું રહી નથી. ઈશ્વરે મારો જીવ પાછો લઈને બીજી સ્ત્રીના ગર્ભમાં મુકી દીધો છે અને ત્યાં હવે હું સહી સલામત છું.

હા મમ્મી, તને એક વાત તો કહેવી રહી જ ગઈ કે ઈશ્વરે મને તમારા બંનેના 'ભાગ્ય' લઈને મોકલી હતી. મારા જન્મ પછી તારા અને પપ્પાના નસીબમાં દોમ-દોમ સાહ્યબી, ધનવૈભવ, સુખ-સમૃદ્ધિ અને શાંતિ હતી. ઈશ્વરે માત્ર મને એકલીને જ તારા ગર્ભમાં નહોતી મોકલી મારી સાથે બીજું ઘણું બધું હતું જે બધું લઈને હું જન્મવાની હતી પરંતુ તને એ કાંઈ ન દેખાયું, માત્ર 'દીકરી'ની જાત દેખાઈ 'સાપનો ભારો' દેખાયો, કશો વાંધો નહીં મમ્મી. હું તો હજી ઈશ્વરને પ્રાર્થના કરું છું કે હજીયે તારા ગર્ભમાં જ્યારે પણ પુત્ર મૂકે ત્યારે સારા ભાગ્ય સાથે મૂકે અને એ પુત્રની અંદર સંવેદના-લાગણી પણ મૂકે જેથી વૃદ્ધાવસ્થામાં એ તને અને પપ્પાને કાઢી ન મૂકે તમને બંનેને ખૂબ જ સારી રીતે સાચવે...! હું ભલે બીજી સ્ત્રીના ગર્ભમાં ઉછરતી હોય પણ મારી પ્રથમ 'મા' તો તું જ છે.

મમ્મી...! મને એક વાતની નવાઈ લાગે છે કે તું પણ કોઈની દીકરી થઈને અવતરેલી છું એ વાત તું કેમ ભૂલી ગઈ ? તારી મમ્મીએ પણ તારી જેમ તને પોતાના પેટમાં જ... જો બધી સ્ત્રીઓ આવું વિચારશે તો તો મમ્મી પૃથ્વી ઉપરથી સ્ત્રી જાતિનો જ નાશ થઈ જશે. મમ્મી તું તો રોજ સવારે 'યા દેવી શક્તિ રૂપેણ સંસ્થિતા નમતસ્યે નમતસ્યે નમો નમઃ' ગાતી હતી 'એનો અર્થ તું કેમ ન સમજી શકી ? સ્ત્રી એ તો શક્તિનું સ્વરૂપ છે, ભક્તિનું સ્વરૂપ છે એને નારી કે અબળા તરીકે શા માટે જોવામાં આવે છે ? અને પપ્પાએ પણ ન વિચાર્યું કે પપ્પાને જન્મ આપનાર મા પણ કોઈની દીકરી છે. દીકરી હશે તો દીકરો થશે. પણ બધાય ઘરમાં દીકરા જ જન્મશે તો દીકરી ક્યાંથી લાવશો ? હે પપ્પા ! સ્ત્રી અને પુરુષ તો શરીરની બે આંખ છે, બે હાથ છે બે અંગ છે એને જાતે જ કાપી ન નખાય અને તમારે ઘેર હવે મારા પછી ધારો કે પુત્ર જન્મશે તો પણ એને પરણાવશો તો કોઈની દીકરી જોઈશે ને ? જો એ પણ દીકરીને ગર્ભમાં જ મારી નાખશે જેમ તમે મને મારી નાખી તેમ, તો આવતા પાંચ દસ વર્ષ પછી શું સ્થિતિ હશે તેનો વિચાર કરી જોજો.

ચાલ મમ્મી, હવે અટકું છું ગમે તેમ તો ય તારો અંશ છું. લાગણીશીલ થઈ જવાય છે અને હા, રક્ષાબંધન વખતે ભઈલાને રાખડી બાંધવાવાળી કોઈ બહેન ન હોય તો મને યાદ કરીને તું જ રાખડી બાંધી દેજે પણ ભાઈને એ ન કહેતી કે તે મને ઉદરમાં જ... તને મારા સમ છે મને ભૂલી જજો. તમને મળેલા સારા ભાગ્ય લઈને હું અત્યારે બીજી માના ગર્ભમાં ઉછરી રહી છું અને છ મહિનાની પણ થઈ ગઈ છું અને એમને ખબર પણ છે કે હું દીકરી છું છતાંય મારા નવા મમ્મી-પપ્પા મને ખૂબ જ લાડકોડથી ઉછેરી રહ્યા છે પણ હા, સવારે દરરોજ મારી મમ્મી સફરજન નથી ખાઈ શકતી, દૂધ નથી પી શકતી અને કાજુ, દ્રાક્ષ, બદામ પણ નહીં પણ મમ્મી કશો વાંધો નહીં હું ટેવાઈ ગઈ છું. વળી ઈશ્વરે મને આપેલા તમારા સારા ભાગ્ય મારી સાથે જ છે. મારા જન્મ પછી અહીંયા પણ સુખ-સમૃદ્ધિ અને સાહ્યબી છે ચારે તરફ આનંદ અને ઉલ્લાસથી છલકાઈ જશે તું મારી સહેજેય ચિંતા ન કરતી... આવજે મમ્મી... પપ્પાને યાદ...

લિ. તારી કુખે ન જન્મી શકનાર... તારી પુત્રી...

અંકશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ લોકસભાની ચૂંટણીના પરિણામોનું આંકલન ?

ભારતીય લોકશાહીના મહાપર્વ એવી લોકસભાની ચૂંટણી - ૨૦૧૪ આજે પૂર્ણ થઈ છે અને તેની સાથે જ એક ભગીરથ કાર્યનું અલ્પ-વિરામ થયેલ છે, કારણ કે તા. ૧૬.૫.૨૦૧૪ ના રોજ જયારે પરિણામ આવશે ત્યારે જ ખરા અર્થમાં સંપૂર્ણ પ્રક્રિયા પુરી થવાની દિશામાં વધુ એક કદમ માંડશે. આ પવિત્ર, ભગીરથ અને દૈદિપ્યમાન મહાપર્વમાં શુભનિષ્ઠા પૂર્વક ફરજ બજાવનાર દરેક ભારતીયોને હાર્દિક અભિનંદન પાઠવીએ.

આ ચૂંટણીના છેલ્લા તબક્કાના મતદાનની પૂર્ણાહૂતિ થતાં જ દરેક માધ્યમો દ્વારા 'એકઝીટ પોલ' ના આંકડાઓ પ્રચલીત થયા અને અનુમાનોનો મહા દોર ચાલુ થયો છે, પરિણામોના આંકલનનો આ ઈતિહાસ સર્વવિદિત છે અને તે કેટલા અંશે યથાર્થ થાય છે તેના માટે પરિણામોની રાહ જોવાની રહી.

આ સંજોગોમાં શું અંકશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ પણ લોકસભાની ચૂંટણીના પરિણામો વિશે આંકલન થઈ શકે કે કેમ? તે વિશે જાણવું રસપ્રદ બનશે એવી આશા સાથે થોડી માહિતી મેળવીએ. અંકશાસ્ત્રનું આંકલન ભવિષ્યવાણી નથી તે સમજવું જરૂરી છે.

મનુષ્યના જીવનમાં એના જન્મનાં ગ્રહો અને તેની જન્મ તારીખ ખુબ જ મહત્ત્વના પરિબળો બને છે અને તેના થકી જ જે તે મનુષ્યના વિકાસ અને પ્રગતિ - ઘડતર - કેવી રીતે નવા સિમાચિહ્નો મેળવે છે તે નિમિત્ત બને છે. ભારતના અત્યાર સુધીનાં વડાપ્રધાનોની જન્મ તારીખની માહિતીના આધારે એવું આંકલન આ લખનાર દ્વારા થયેલો છે કે તા. ૧૫-૮-૧૯૪૭ થી ૩૧-૩-૧૪ ના કુલ ૨૪૩૦૮ દિવસના ઈતિહાસ માટે સપ્ટેમ્બરથી ડિસેમ્બર એમ વર્ષના છેલ્લા ચાર માસમાં જન્મ તારીખ ધરાવનાર ૭ વડાપ્રધાનોનો કાર્યકાળ કુલ ૧૮૮૮૩ દિવસ જેટલો થયેલ છે, જે કુલ સમયગાળાનો લગભગ ૭૭% જેટલો થયેલ છે. આથી એમ અનુમાન થઈ શકે કે જેમનો જન્મનો મહિનો સપ્ટેમ્બરથી ડિસેમ્બર દરમિયાન હોય. અંકશાસ્ત્રની રીતે આ સંભાવના છે.

(લોકોની જાણકારી માટે આ સાથે પત્રકના સ્વરૂપમાં ફરીથી માહિતી સાદર છે, પ્રસિદ્ધ કરવા વિનંતી છે.)

આમ અંકશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ શું જન્મતારીખના આધારે ભારતની લોકસભાની ચૂંટણીના પરિણામોનું આંકલન થઈ શકે કે કેમ? તે વિશે થોડીક રોમાંચક બાબત જાણીએ.

આ વખતની ચૂંટણીમાં માત્ર એક જ રાજકીય પક્ષ ભાજપ દ્વારા ભારતનાં વડાપ્રધાન પદના દાવેદાર તરીકે નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીને પ્રોજેક્ટ કરવામાં આવ્યા છે અને અન્ય પક્ષો દ્વારા આ બાબત પર ખાસ ધ્યાન નથી અપાયેલ, તે સંજોગોમાં નરેન્દ્ર મોદીજીની જન્મ તારીખ ૧૭-૦૯-૧૯૫૦ ના આંકડાઓ લોકસભામાં ભાજપને મળનારી સંભવિત બેઠકો તરફ દિશા-સૂચન કરે છે કે કેમ તે પણ જાણીએ.

જન્મ તારીખની શરૂઆતના બે અંકો : ૧૭ + ૯ = ૨૬ દર્શાવે છે, જે સંજોગાવશાત્, ગુજરાતની લોકસભાની કુલ બેઠકો દર્શાવવા સક્ષમ છે, હવે રહીં ગણિતની વાત, ભાજપને ૧૭ બેઠક અને અન્ય પક્ષોને ૯ બેઠકો મળશે તેમ પ્રાથમિક તબક્કે અનુમાન કરી શકાય, પરંતુ વિધિના લેખો અને પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિ અને થયેલ મતદાનને આધારે આ ચૂંટણીમાં ૪ બેઠકો પર રસાકસી જોવા મળેલ, મુખ્યપ્રધાન પદે નરેન્દ્રભાઈ મોદીજી ૪ થી વખત બિરાજમાન થયેલાં છે, એ સંજોગોમાં અને તેમનાં જન્મના ગ્રહોને આધારે વિશેષ આંકલન જોતાં શું એમ અનુમાન કરી શકાય કે બાકીની આ ૪ બેઠકો પણ તેમનાં પક્ષને જ મળે, તો પછી ગુજરાતમાં ભાજપને ૧૭ + ૪ = ૨૧ બેઠકો અને ૫ બેઠકો અન્ય પક્ષને મળે.

જન્મ તારીખનો બીજો ભાગ ૧૯૫૦ દર્શાવે છે, જેને આપણે ભારતના અન્ય રાજયોને હિસાબે ગણીએ તો આ અંક ૧૯૫ ભાજપને મળનારી સંભવિત બેઠકો તરફ ઈશારો કરે છે કે કેમ? તે જાણવું રસપ્રદ બને તેમ છે. જોગાનુજોગ અહીં જન્મ તારીખ ૧૭-૯-૧૯૫૦ માં એક અલગ સંકેત પણ છૂપાયેલો નજરે પડે તેમ છે. ૧૭૯ + ૧૬ = ૧૯૫, જયાં ૧૬નો અંક લોકસભાનો અંક છે, આ ચૂંટણી ભારતની ૧૬મી લોકસભાની ચૂંટણી છે તે તો આપણે સૌ સારી રીતે જાણીએ છીએ.

આમ ભાજપ પક્ષ તરફથી જ ભારતના વડાપ્રધાન પદના ઉમેદવાર તરીકે વ્યક્તિ વિશેષની જન્મ તારીખના આધારે માત્ર આંકડાશાસ્ત્રનું માનવીના જીવનમાં મહત્ત્વ છે, તે બાબતની જાણકારી આપવાના આશયથી આ લેખ લખવાનું થયો છે, અન્ય પક્ષો તરફથી જો આ પ્રમાણે થયું હોત તો તે મુજબ આંકલન કરવાનો પ્રયત્ન થઈ શકત.

આમ સમગ્રપણે જોઈએ તો ભાજપને કુલ ૨૧ + ૧૯૫ = ૨૧૬ બેઠકો મળવાની સંભાવના અંકશાસ્ત્ર મુજબ થઈ શકે તેમ આંકલન છે, કારણ કે આ વખતે એક જ વ્યક્તિ વિશેષને જે તે રાજકીય પક્ષ દ્વારા મહત્ત્વ આપવામાં આવેલ હોવાથી તેઓની જન્મ તારીખ અને જન્મના ગ્રહોની સ્થિતિની અસર હંમેશા એક યા બીજા સ્વરૂપે જોવા મળે જ.

એક અન્ય રોમાંચક આંકલન મુજબ આ ચૂંટણીમાં મોદીજી દ્વારા લગભગ ૪૪૨ જાહેરસભાઓ યોજવામાં આવી, મોદીજી બે જગ્યાએથી ઉમેદવારી કરી છે, જેથી પરિબળોને બે ભાગમાં વહેંચીએ તો ભાજપને કુલ ૪૪૨/૨ = ૨૨૧ બેઠકો મળે તેવી સંભાવના થઈ શકે કે કેમ? તેથી યથાર્થતા અને સત્યતા માટે આપણે ૧૬.૫.૧૪ સુધી રાહ જોવાની રહી.

● મે માસ અણુધડાકાનો મહિનો છે. ૧૯૭૪ માં શ્રીમતી ઈન્દિરા ગાંધીએ પોખરણમાં ભારતનો સૌ પ્રથમ અણુ ધડાકો કર્યો હતો અને ત્યારબાદ ૧૯૯૮ માં અટલબિહારી વાજપેયીએ આમ આ ચૂંટણીમાં પણ પરિણામો આશ્ચર્ય જનક રહ્યા હતા.

● શું આ વખતે પણ સપ્ટેમ્બર માસની હેટ્રિક થાય છે કેમ! તે જાણવું રસપ્રદ બનશે. શુભકામનાઓ સાથે અસ્તુ...

- કિરીટ બી. ત્રિવેદી

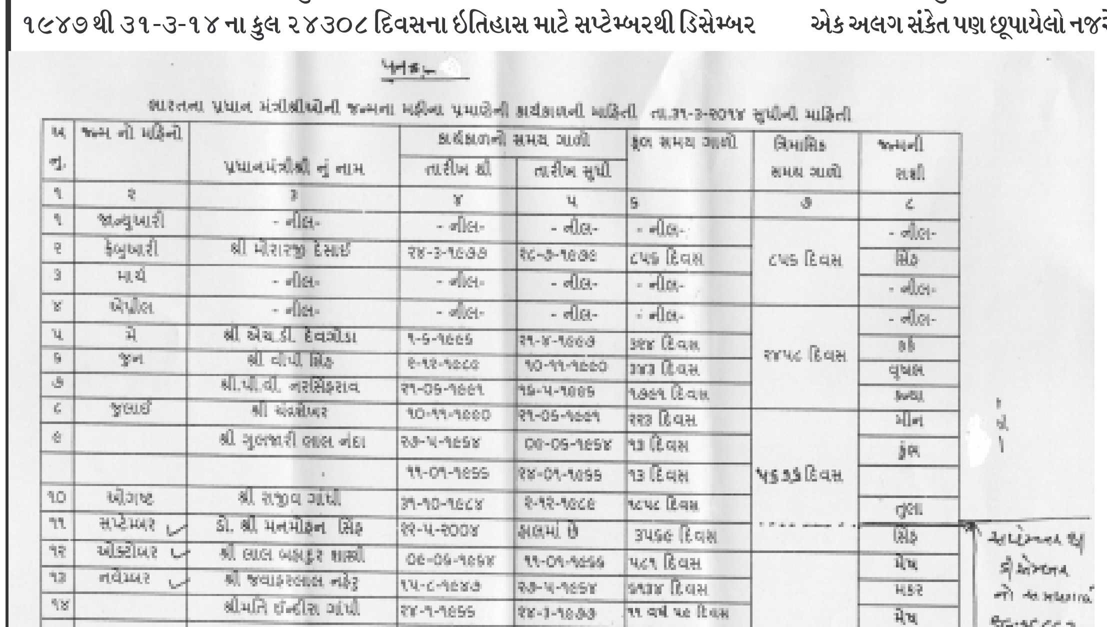

પત્રક

ભારતના પ્રધાન મંત્રીશ્રીઓની જન્મના મહીના પ્રમાણેની કાર્યકાળની માહિતી તા.૩૧-૩-૨૦૧૪ સુધીની માહિતી

અ. નું.	જન્મ નો મહિનો	પ્રધાનમંત્રીશ્રી નું નામ	કાર્યકાળનો સમય ગાળો: તારીખ થી	તારીખ સુધી	કુલ સમય ગાળો	ત્રિમાસિક સમય ગાળો	જન્મની રાશી
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૧	જાન્યુઆરી	- નીલ-	- નીલ-	- નીલ-	- નીલ-	૮૫૬ દિવસ	- નીલ-
૨	ફેબ્રુઆરી	શ્રી મોરારજી દેસાઈ	૨૪-૩-૧૯૭૭	૨૮-૭-૧૯૭૯	૮૫૬ દિવસ		સિંહ
૩	માર્ચ	- નીલ-	- નીલ-	- નીલ-	- નીલ-		- નીલ-
૪	એપ્રીલ	- નીલ-	- નીલ-	- નીલ-	- નીલ-	૨૪૫૮ દિવસ	- નીલ-
૫	મે	શ્રી એચ.ડી. દેવગૌડા	૧-૬-૧૯૯૬	૨૧-૪-૧૯૯૭	૩૨૪ દિવસ		કર્ક
૬	જુન	શ્રી વી.પી. સિંહ	૨-૧૨-૧૯૮૯	૧૦-૧૧-૧૯૯૦	૩૪૩ દિવસ		વૃષભ
૭		શ્રી.પી.વી. નરસિંહરાવ	૨૧-૦૬-૧૯૯૧	૧૬-૫-૧૯૯૬	૧૭૯૧ દિવસ		કન્યા
૮	જુલાઈ	શ્રી ચંદ્રશેખર	૧૦-૧૧-૧૯૯૦	૨૧-૦૬-૧૯૯૧	૨૨૩ દિવસ		મીન
૯		શ્રી ગુલઝારી લાલ નંદા	૨૭-૫-૧૯૬૪	૦૯-૦૬-૧૯૬૪	૧૩ દિવસ		કુંભ
			૧૧-૦૧-૧૯૬૬	૨૪-૦૧-૧૯૬૬	૧૩ દિવસ	૫૬૩૩ દિવસ	
૧૦	ઓગષ્ટ	શ્રી રાજીવ ગાંધી	૩૧-૧૦-૧૯૮૪	૨-૧૨-૧૯૮૯	૧૮૫૮ દિવસ		તુલા
૧૧	સપ્ટેમ્બર	ડૉ. શ્રી મનમોહન સિંહ	૨૨-૫-૨૦૦૪	હાલમાં છે	૩૫૯૯ દિવસ		સિંહ
૧૨	ઓક્ટોબર	શ્રી લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી	૦૯-૦૬-૧૯૬૪	૧૧-૦૧-૧૯૬૬	૫૮૧ દિવસ		મેષ
૧૩	નવેમ્બર	શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂ	૧૫-૮-૧૯૪૭	૨૭-૫-૧૯૬૪	૬૪૩૪ દિવસ		મકર
૧૪		શ્રીમતિ ઇન્દીરા ગાંધી	૨૪-૧-૧૯૬૬	૨૪-૩-૧૯૭૭	૧૧ વર્ષ ૫૯ દિવસ		મેષ
			૧૪-૧-૧૯૮૦	૩૧-૧૦-૧૯૮૪	૪ વર્ષ ૨૯૧ દિવસ		
૧૫	ડીસેમ્બર	શ્રીઅટલ બિહારી બાજપાઈ	૧૬-૫-૧૯૯૬	૧-૬-૧૯૯૬	૧૬ દિવસ	૧૫૩૪૪ દિવસ	મેષ
			૧૯-૩-૧૯૯૮	૨૨-૫-૨૦૦૪	૨૨૫૬ દિવસ		
૧૬		શ્રી આઈ. કે. ગુજરાલ	૨૧-૪-૧૯૯૭	૧૯-૩-૧૯૯૮	૩૩૨ દિવસ		મેષ
૧૭		શ્રી ચૌધરી ચરણ સિંહ	૨૮-૭-૧૯૭૯	૧૪-૧-૧૯૮૦	૧૭૦ દિવસ		મીન

સપ્ટેમ્બર થી ડીસેમ્બર નો સમયગાળો કુલ:૧૮૮૮૩ દિવસ છે, જે કુલ વર્ષના ૭૭% જેટલો સમયગાળો છે

કુલ સમય ગાળો =૨૪૩૦૭ દિવસ

વર્ષ :- ૨૪૩૦૭/૩૬૫ = ૬૬.૫૯

- કિરીટ બી. ત્રિવેદી

પ્રાણાયામ વડે મનને શાંતિ મળે છે, એકાગ્રતા વધે છે, તેમજ ટેન્શન-તાણ દૂર થાય છે

અષ્ટાંગ યોગ - પ્રાણાયામ - પ્રકારો

નિરામય

ડૉ. કેદાર ઉપાધ્યાય

અષ્ટાંગ યોગની આ લેખમાળા અંતર્ગત અત્યાર સુધીમાં આપણે યમ, નિયમ, અને આસન વિષે પરિચય મેળવ્યો. ગતાંકે આપણે પ્રાણાયામ વિષે ખ્યાલ મેળવ્યો તેમજ પૂરક, કુંભક તથા રેચક પ્રાણાયામ વિશે જાણ્યું. યોગ વિષયક એક મહત્ત્વના ગ્રંથ 'હઠયોગ પ્રદિપીકા'માં કુંભક પ્રાણાયામના પ્રકારો વર્ણન છે. આ પ્રકારો આજની તારીખે પણ પ્રચલિત છે. આજે આપણે આ કુંભક પ્રાણાયામના પ્રકારો વિષે જાણીએ.

હઠયોગ પ્રદિપીકામાં કુંભકના આઠ ભેદોનું વર્ણન છે. સુર્યભેદન, ઉજ્જાયી, સિત્કારી, શીતલી, ભસ્ત્રીકા, ભ્રામરી, મૂર્છા તથા પ્લાવીની. આ આઠ પ્રકારના કુંભક પ્રાણાયામના ભેદ છે. આ દરેક પ્રાણાયામને કરતા પૂર્વની શરતો આપણે અગાઉના અંકમાં જોઇ ગયા છીએ. વ્યક્તિએ આરામપૂર્વક આસન ગ્રહણ કરવું તેમજ ડોક, કરોડરજ્જુ સીધા રાખવા. હવે, દરેક વિષે પરિચય મેળવીએ.

● ***સૂર્યભેદન :***

આ પ્રાણાયામમાં સૌ પ્રથમ આંખો બંધ કરી આંગળી વડે બંધ રાખવું. શ્વાસ ધીમે ધીમે, ઊંડો લેવો. શ્વાસ સંપૂર્ણ ભરાઇ જાય ત્યારે બંને નસકોરા બંધ કરી યથાશક્તિ શ્વાસ રોકી રાખવો. ત્યારબાદ ડાબા નસકોરાં વડે ઉચ્છવાસ કરવો. અહિં જમણા નસકોરા વડે એટલે કે સૂર્યનાડી વડે શ્વાસ લેવાની ક્રિયા કરવામાં આવે છે. જો અહિં કાઢવામાં આવે તો તેને ચંદ્રભેદન પ્રાણાયામ કહેવાય. સૂર્યભેદન પ્રાણાયામ કફના રોગોમાં ઉપયોગી છે, અગ્નિદિપન કરે છે, શક્તિ આપે છે, કૃમિનાશક છે, પાચનશક્તિ વધારનાર છે. ચંદ્રભેદન પ્રાણાયામ કફવર્ધક છે, એસિડીટી આદિ રોગોમાં હિતકર છે, ઊંઘ લાવે છે.

● ***ઉજ્જાયી :***

આ પ્રાણાયામમાં બંને નસકોરા દ્વારા શ્વાસ લઇ યથાશક્તિ રોકી રાકી ડાબા છીદ્ર વડે શ્વાસ બહાર કાઢવો અને શ્વાસ બહાર કાઢવા કંઠમાંથી સૂક્ષ્મ ધ્વનિ નીકળે તેવો પ્રયત્ન કરવો. ઉજ્જમી પ્રાણાયામ કફના રોગોમાં હિતકર છે, કંઠને હિતકર છે, શ્વસનતંત્રમાં હિતકર છે.

● ***સિત્કારી :***

આ પ્રાણાયામાં હોઠ ખુલ્લા રાખી. દાંતને ભીડાયેલ રાખી, જીભને તાળવા સાથે અડાડી રાખવી. ત્યારબાદ સીસકારાના અવાજ સાથે શ્વાસ લેવો. (હોઠ ખુલ્લા જ રાખવા, દાંત ભીંડેલા રાખવા), યથાશક્તિ શ્વાસ રોકી રાખી નસકોરા વડે શ્વાસ કાઢવો. આ પ્રાણાયામથી શરીરમાં ઠંડક વધે છે, પિત્ત પ્રકૃતિના લોકો માટે હિતકર છે.

● ***શીતલી :***

આ પ્રાણાયામમાં જીભના બંને છેડાને પાઇપની માફક વાળી દઇને (કાગડાની ચાંચની જેમ) બંને હોઠની વચ્ચેથી હોઠની બહાર કાઢવી. આ દ્વારા બનેલા નીક જેવા માર્ગ મારફત શ્વાસ લેવો. આ દ્વારા શ્વાસ લેવાથી સ્વતઃ જ સીસકારા જેવો અવાજ આવશે. શ્વાસને યથાશક્તિ રોકી રાખી. નાસારંધ્રો વડે બહાર કાઢવો. આ પ્રાણાયામ વડે પિત્તનું શમન થાય છે, તરતનું શમન થાય છે, અમ્લપિત્ત - જવર આદિ વિકારો દૂર થાય છે.

● ***ભસ્મીકા :***

આ પ્રાણાયામમાં નાસા દ્વારો વડે લુહારની ધમણની માફક જલ્દી જલ્દી શ્વાસોચ્છવાસની ક્રિયા કરવાની હોય છે. અમુક સમય આ રીતે જલ્દી જલ્દી શ્વાસોશ્વાસ કર્યા બાદ એક આવૃત્તિ માટે આ ઊંડો શ્વાસોચ્છવાસ કરવા. ભસ્ત્રીકા વડે શરીરમાં પરસેવો વળે છે. આથી વજન ઉતારણ માટે કરી શકાય. શરીરને પરિશ્રમ પડે છે. વળી, પાચનશક્તિ વર્ધક છે તેમજ રક્તશોધક છે.

અનુસંધાન પાના. ૬ પર